Warszawa, dnia 07.07.2022 r.

STANOWISKO

Stowarzyszenia Kolegium Lekarzy Rodzinnych w Polsce dotyczące propozycji zmian w POZ Związku Powiatów Polskich

Zarząd Główny Kolegium Lekarzy Rodzinnych w Polsce z zainteresowaniem zapoznał się z wypowiedzią Pani Bernadety Skróbel, kierownika Działu Monitoringu Prawnego i Ekspertyz Biura Związku Powiatów Polskich.

W opinii Zarządu Głównego KLRwP propozycja dotycząca przekształcenia szpitali powiatowych w lokalne centra zdrowia wraz z przedstawionym w wypowiedzi zakresem kompetencji jest wprost sprzeczna z Ustawą z dnia 27 października 2017 r. o podstawowej opiece zdrowotnej, która w artykule 3. wskazuje na cele POZ w systemie opieki zdrowotnej:

1) zapewnienie opieki zdrowotnej nad świadczeniobiorcą i jego rodziną;
2) koordynację opieki zdrowotnej nad świadczeniobiorcą w systemie ochrony zdrowia;
3) ocenę potrzeb oraz ustalenie priorytetów zdrowotnych populacji objętej opieką oraz wdrażanie działań profilaktycznych;
4) rozpoznawanie, eliminowanie lub ograniczanie zagrożeń i problemów zdrowia fizycznego i psychicznego;
5) zapewnienie profilaktycznej opieki zdrowotnej oraz promocji zdrowia dostosowanych do potrzeb różnych grup społeczeństwa;
6) zapewnienie edukacji świadczeniobiorcy w zakresie odpowiedzialności za własne zdrowie i kształtowanie świadomości prozdrowotnej.

W kolejnych artykułach Ustawy doprecyzowano zadania POZ w zakresie koordynacji:

Art. 4. Koordynacja opieki zdrowotnej nad świadczeniobiorcą w systemie ochrony zdrowia polega na zintegrowaniu udzielania świadczeń opieki zdrowotnej, obejmujących wszystkie etapy i elementy procesu ich realizacji, z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych, środków komunikacji elektronicznej lub publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem jakości i efektywności udzielanych świadczeń.
Art. 5. 1. Koordynację, o której mowa w art. 4, zapewnia lekarz podstawowej opieki zdrowotnej, zwany dalej „lekarzem POZ", we współpracy z pielęgniarką podstawowej opieki

ul. Muranowska 1, 00-209 Warszawa
NIP: 525 20 63 698, REGON: 010037981
tel./fax: 22 831 35 86, e-mail: klrwp@klrwp.pl
WWW.KLRWP.PL

zdrowotnej, zwaną dalej „pielęgniarką POZ" i położną podstawowej opieki zdrowotnej, zwaną dalej „położną POZ".
2. Lekarz POZ w ramach koordynacji, o której mowa w art. 4., inicjuje lub kontynuuje postępowanie diagnostyczno-lecznicze podejmowane w odniesieniu do świadczeniobiorcy przez innego świadczeniodawcę, w rozumieniu ustawy o świadczeniach, zwanego dalej „świadczeniodawcą",
w ramach swoich kompetencji zawodowych, zgodnie z aktualną wiedzą medyczną.

Kluczową rolę w POZ odgrywa lekarz rodzinny, gdyż pryncypia tej specjalności oraz kompetencje zawodowe lekarzy rodzinnych wpisują się w ustawowe zadania przypisane tej części systemu opieki zdrowotnej.

Charakterystyka tej specjalności została opisana w europejskiej definicji medycyny rodzinnej: "Lekarze rodzinni są lekarzami osobistymi, w pierwszym rzędzie odpowiedzialnymi za zapewnienie każdej potrzebującej opieki medycznej jednostce, opieki całościowej i ciągłej, niezależnie od wieku, płci i rodzaju choroby tej jednostki. Sprawują opiekę nad jednostkami w kontekście ich rodzin, lokalnej społeczności i zaplecza kulturowego, zawsze respektując autonomię swoich pacjentów. Uznają również swoją zawodową odpowiedzialność przed lokalną społecznością. Negocjując ze swoimi pacjentami plany postępowania włączają w nie czynniki fizyczne, psychologiczne, społeczne, kulturowe i egzystencjalne, wykorzystując wiedzę i zaufanie zrodzone z częstych kontaktów. Lekarze rodzinni odgrywają swoją zawodową rolę poprzez promowanie zdrowia, zapobieganie chorobie oraz zapewnienie leczenia, opieki oraz opieki terminalnej. Realizują to bezpośrednio, albo poprzez świadczenia innych, według potrzeb zdrowotnych i zasobów dostępnych w lokalnej społeczności, której służą, asystując pacjentom w razie konieczności w dostępie do tych świadczeń."

W swoim stanowisku "Nowy racjonalny system opieki zdrowotnej" Kolegium Lekarzy Rodzinnych w Polsce podkreśla: "Wszystkie świadczenia wykonywane w ramach POZ powinny być uzgadniane i harmonizowane przez lekarzy rodzinnych/POZ. Powinni oni organizować, nadzorować i odpowiadać za pracę innych grup zawodowych w opiece podstawowej, szczególnie pielęgniarek środowiskowych i położnych. Powinni także koordynować współpracę ze specjalistami wąskich dziedzin medycznych oraz lecznictwem zamkniętym."

Kolegium Lekarzy Rodzinnych w Polsce od ponad 30 lat wspiera wdrażanie rozwiązań dotyczących Podstawowej Opieki Zdrowotnej, wynikających z międzynarodowych standardów i opartych na doświadczeniach krajów, w których POZ funkcjonuje najefektywniej i jest najlepiej oceniana przez pacjentów.
Również i w Polsce POZ pozostaje najlepiej ocenianą częścią systemu opieki zdrowotnej, zapewniając pacjentom łatwo dostępną i kompleksową opiekę w miejscu zamieszkania.

Odejście od kluczowej roli praktyk lekarzy rodzinnych oraz dążenie do centralizacji świadczeń nie zapewni poprawy efektywności całego systemu. Zepchnięcie POZ do roli podrzędnej w systemie opieki zdrowotnej znacząco obniży jakość świadczeń i przyczyni się do pogorszenia oceny wystawianej temu elementowi systemu opieki zdrowotnej przez pacjentów. System ochrony zdrowia oparty o koordynowanie opieki zdrowotnej przez szpitale powiatowe był oceniony jako nieefektywny 40 lat temu. Powrót do PRL-owskich zasad organizacji opieki zdrowotnej będzie skutkował ponowieniem tych samych błędów.

W imieniu Zarządu Głównego,

Dr Agnieszka Jankowska-Zduńczyk
Prezes KLRwP

ul. Muranowska 1, 00-209 Warszawa
NIP: 525 20 63 698, REGON: 010037981
tel./fax: 22 831 35 86, e-mail: klrwp@klrwp.pl
WWW.KLRWP.PL